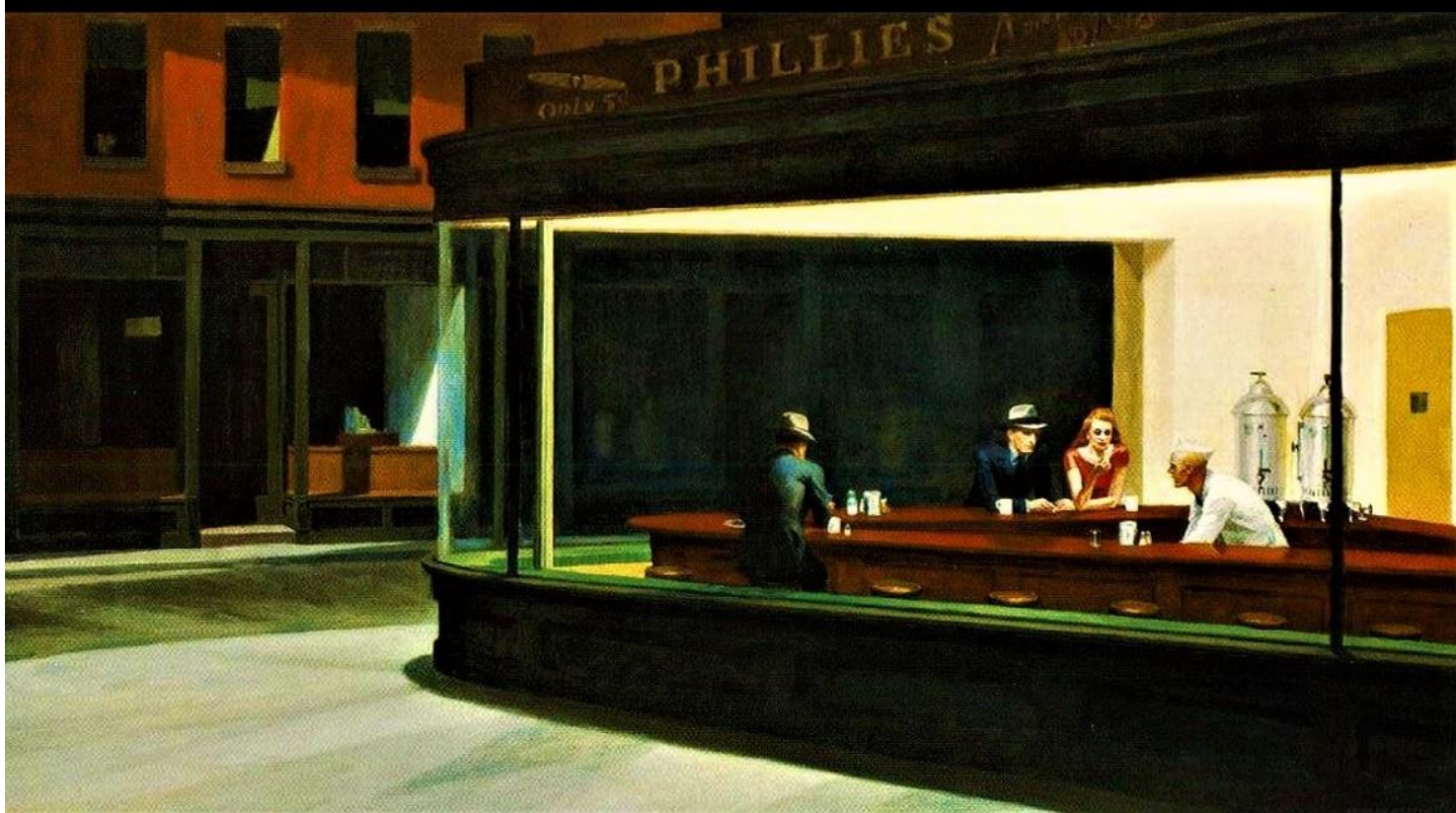


Miroslav Pelikan



RODITELJSKE KUĆE

RODITELJSKE KUĆE

-Ne, nisam imao izbora. Vratio sam se, kako se kaže, na ognjište predaka, neposredno nakon umirovljenja, uistinu i ne razmišljajući mnogo o stvarnosti toga novog života. Odavno sam naslijedio staru kuću, koja je pripadala mojim roditeljima. Nekako je uspjela ostati ista kakvu sam je pamtio. Okružena s jedne strane zaraslim vrtom a s druge strane cestom koja je vodila i odvodila ljude daleko u grad, u svijet, ponekad i vraćajući pojedince, evo, i mene. Tako mi je nedavno pričao u lokalnoj gostionici Grozd, umirovljeni policajac Mato Novak, čovjek još u dobroj kondiciji, bistre glave no umoran od mnoštva složenih slučajeva i nizova neprospavanih noći. Zapravo, u prigodi tih rijetkih druženja češće smo ispijali vino šutke tek s ponekom izgovorenom rečenicom, koja nije ostala zapetljana u mislima, tek toliko da muk posve ne ovlada.

-Žena je ostala u gradu da pomogne kćeri oko djeteta, a ja, nisam ni navikao na često ženino prisustvo, pa me niti ne pogađa ova sadašnja osama.

-Pokušavam dotjerati vrt u red, mada ne znam što će mi. Moje su potrebe skromne i što mi treba kupim. No, čisteći korov u vrtu, onako sagnut sjetim se nekog čudnog slučaja i počnem razmišljati o njemu jer sjećam se svih detalja. Analiziram ga, polako, odmjereno, nastojeći pronaći nešto što bi me upućivalo na drugi, novi trag, ali nema ni naznake, dobar smo posao obavili.

Ja nisam mogao ispričati ni toliko. Nakon relativno neuspješne novinarske karijere, krenuo sam s privatnim poslom i dobro se opekao. Praktično, izgubio sam svu imovinu i sada sam se kao i Novak vratio u naslijeđenu roditeljsku kuću s tom razlikom što je on mogao uživati u svojoj mirovini a ja sam bio bez posla i prihoda. Ponekad su me stanovnici sela koji su još pamtili moje roditelje pozivali da im se pridružim na nekom honorarnom poslu ali su ubrzo odustali jer ja nisam posjedovao ni minimum znanja i vještina koji su bili nužni za raznolike poslove koje je nudilo ovo podneblje.

Ipak, lokalna mi se vlast smilovala i uposlili su me u nevelikom općinskom uredu kao administratora s punim radnim vremenom i pristojnom plaćom. Nastojao sam obavljati svoje radne zadatke najbolje što sam mogao. Sa svima sam se ophodio uljudno i nekako su me prihvatili.

Uglavnom subotom navečer odlazio sam u gostionicu Grozd i tamo i upoznao Novaka i s njim većinom sjedio za stolom u kutu i ispijao vino.

Kasnije nam se pridružio i Ivan Rendić, nekoć vrsni sportaš i trener, kasnije je zapao u nerazjašnjene afere i jednostavno je uklonjen iz svijeta sporta. On je većinom šutio tek se rijetko uključujući u razgovor.

Zanimljiva je činjenica bila i to, što smo sva trojica, ljudi u nekim godinama, u selu živjeli bez suprug, koje su kao moja i Novakova zbog raznih razloga ostale u gradu ili potpuno nestavši iz života kao Rendićeva.

Istina, u uredu sam čuo kako Rendić ne gubi vrijeme i često zaboravlja na obećanja dana ženama iz sela.

Jučer mi je Novak napomenuo kako bi želio zapisati svoje policijsko iskustvo, pa ako sam voljan da mu pomognem.

Naravno, pristao sam. Vremena sam imao na pretek i zašto čovjeku ne bi pomogao. Zaboravio sam reći kako Rendić nije bio rođen u našem selu, njegov je otac kao željezničar davno premješten na nedaleku postaju, da bi kasnije kupio kuću na početku sela koju je sada koristio njegov sin, Ivan Rendić.

Da, ponekad bi nam se subotom pridružio i župnik Nikola Turk, ali s tek jednom čašom vina. Župnik nikada nije navaljivao kako bi nas rado vidio na nedjeljnoj misi, a mi smo baš zbog te njegove odmjerenosti gotovo redovito odlazili u crkvu na misu, diskretno povećavajući broj prisutnih žitelja.

Zapravo, uopće nije bilo loše živjeti u selu, mirno sam i ponekad pomalo dosadno prolazili dani, ali baš su bili po mjeri i kako smo, tako se činilo, oduvijek i željeli.

U tim smo lijepim danima donekle produbili i naša poznanstva, živjeći nove, kvalitetnije živote.

Na žalost, ubrzo po Novakovom dolasku u selo, umrla mu je supruga. Tek tada nam je Novak priznao, kako je jadnica svoje posljednje dane provela u bolnici iz koje se ne izlazi.

Rad na knjizi Novakovih sjećanja dobro je napredovao, obojica smo bili zadovoljni.

Rendić je i dalje harao selom, pa onda i šire jer mu je selo postalo premalo. Nismo se iznenadili kada smo ga jednom vidjeli u modricama.

-Pao sam, pravdao se. Mi ga nismo ispitivali. Primirit će se, proći će.

Moja je supruga povremeno dolazila i magičnim dodirima staru kuću dovodila do razine ugodnog doma. Više puta posjetila me je kćer sa suprugom. Njoj se selo nije sviđalo i jedva je čekala da ode pod ruku sa svojim nestrpljivim mužem.

Što ću im ja, mislio sam, ponekad i uvrijeđen. Ove subote, Novak nas je iznenadio.

-Znate, gospodo i kolege. Sve ovo ovdje, mislim na ovaj naš život ovdje u ovom zaboravljenom selu, sve je to samo naš jadni pokušaj da na neki nestvarni način svom životu damo smisao kako smo to davno zamišljali i željeli.

-Kako?, prvi će Rendić.

-Evo, ja. Kroz ove zapise cijelo vrijeme tvrdim da sam mogao biti još bolji, učinkovitiji, da sam kontrolirao vlastiti život a kada sam shvatio da sam cijeli život potrošio bez pravih motiva, bez pravih ciljeva i bez rezultata, zavukao sam se u ovu mišju rupu, sakrio sam se ispred svijeta.

Pa i ti, gleda ljutito u me ne, ako si tolike godine bio novinar, ne možeš samo tako odustati, htio si

biti i poslovni čovjek, a kad ono, ništa i što onda?, skrivaš se kao i ja, u ruševinama gdje caruju davno zakopane uspomene.

A ti Rendiću, sa svakom novom ženom polušavaš izbrisati sjećanja na svoj traljavi život i ti se skrivaš iza njihovih razočaranih pogleda i oznojenih tijela.

Cijelu smo noć pili bez i jedne više izgovorene riječi.

Jedva sam se vratio.

Iako mi je alkohol teško grizao oči i tutnjao glavom nisam mogao zaspati. Promatrao sam tavanicu, nemoćan i bijedan, sa suzama. Novak je u pravu, skrio sam se ovdje, uzmaknuo sam pobijeđen.

Idući dan, iako teške glave, vratio sam se u grad i već isto popodne razgovarao s glavnim urednikom Gradskog lista.

Rekao je, mogu vidjeti, javit ću vam se.

Naravno, znao sam. Ništa od tih riječi, ja sam bio prošlost za njegovu generaciju, ime koje nitko nije zapamtio, iako bez profesionalnih mrlja za njih sam bio ništica u novinarskoj areni. Pokušao sam i kod konkurenata, ismijali su me gotovo, pa zar sam još uvijek gladan pisanja?

Istina, na neki sasvim čudan način, započeo sam suradnju s jednim tabloidom, obrađujući teme od

kojih bi mi se nekada dizao želudac, ali nisam mogao birati.

Sve sam dublje tonuo u žutilo, ne obazirući se na bilo kakve standarde da bi uskoro moja kolumna bila dosta čitana a ja sve odvratniji sam sebi.

Izdržao sam godinu dana, ponešto i zaradio i zamjerio se valjda cijelom gradu. Dao sam otkaz i iznova se vratio u selo u roditeljsku kuću.

Supruga je na sve to samo slegnula ramenima, bez komentara.

Na željezničkoj postaji spazio sam Rendića. Veselo mi je mahnuo.

-Čekam te svaki dan, evo već četiri mjeseca.

Nije bilo naporno, jedan je vlak dnevno. Znao sam da ćeš doći.

-A ti, što je s tobom?

-Ništa, otišao sam i ja, par dana iza tebe, odvagujući odluku. Pokušao sam, trudio, no, ja sam za njih posve izbrisan iz pamćenja i što ću. Vratio sam se.

-A Novak?

-On, on se vratio za dva dana. Kaže da nije mogao prepoznati ni ljude ni fasade. Smučilo mu se. Pita me svaki dan za tebe, jesi li se vratio.

I ove subote sjedimo u Grozdu i pijemo bijelo vino.

Evo i župnika.

-Hvaljen Isus i Marija, prijatelji.

-Navijeke hvaljen, odgovaramo mu, navijeke hvaljen.

Miroslav Pelikan